

[p1]

Kortrijk 11.3.97.

Zeer eerw. heer & [vriend]

Siffer heeft die kwa gewente van, onverzocht, boeken te zenden, op hope dat de ontvanger ze zal betalen. Dat kan, dat zal wel zijn spel zijn. Mr. Cuppens en heeft mij, ik en heb Mr Cuppens daar niet van gesproken. Ik zal hem uwe postkaart, of den inhoud daarvan, verzenden. Het doet mij zeer groot genoeg dat onze vertalinge u aanstaat.

Weet gij niet wat de jongens colijksteentjes<sup>1</sup> (Brugge Veurnambacht<sup>2</sup>), hemelsteentjes (Poperinghe), geluksteentjes (Kortrijk, Audenaarde) heeten. Men vindt ze onder ander in de poteerde, sommigen zwelgen ze in, tegen het darm wee, colica passis; smijt gij ze weg, "ge smijt uw geluk weg", enz. Jacob Grimm noch Simrock en weten daar niets van. Ge weet dat, volgens het Grieksch wangeloove,

[p2]

de adamas (diamant) den drager ervan ontembaar, onoverwinnelijk maakte, de amethystus belette het dronken worden, enz. Hoe eeuwenoud en kan dat eenvoudig kinderwangeloove niet zijn? En hoe schoon en bewijst het niet dat bij onze heidensche voormenschen al dat ze dachten dat het van of nabij God kwam heilig en de menschen deugddoende was? De stomme hedendaagsche nieuwe heidenen non sic<sup>3</sup>

.....

1 Zie ook: Loquela: (Herfstmaand 1894) 5, p.35: "COLIJKSTEEN, den.=Kleen, afgerond korrelken

roodachtig wit.marbel, dat men in de poteerde, in gebakene eerdenware, in 't zand vindt, en dat de jongens bewaren, ja, inzwelgen, tegen het colijcompas, colica passio, anders gezeid het buik- of het lijfwee. Daar wordt zelfs gezeid dat er colijksteentjes gevonden worden in den afgang zulker lieden, die van 't buikwee aangedaan zijn, eer en zonder dat zij ooit colijksteentjes ingezwolgen hebben. — "Kijkt! 't zit een colijksteentje in dien eerden pot gebakken: haal'et eruit!" Geh. Brugge, Veurnambacht. Bij lijders, aan zoo gezeid verknopte, ineengeschovene darmen, worden knikkers, kwikzilver, enz. ingezwolgen, om, door 't gewichte, te doen scholen. Z. Geluksteen";

p.36: GELUKSTEEN, den. = Colijksteen, q. v. - "Als de jongens een geluksteentje vinden, ze zwelgen 't in." Geh. Aelbeke. Welk is nu de echte, ware name? Is 't geluksteen of is 't colijksteen? 't Eene kan misheard en misverstaan zijn voor 't andere. Bij De Bo staat de vrucht van *Physalis alkekengi*

vermeld, onder den name van kolijke kriecken, anders ook kriecken-in-zakjes, kriecken-in-den-zak, kriecksen-in-themd geheeten."

2 Veurne-Ambacht: de noordwestelijke hoek van West-Vlaanderen en voormalig burggraafschap.

3 Vertaling (Latijn): niet aldus.

---

Ben uw zeer toegenegen

Guido Gezelle.

---

## Briefbeschrijving

|                   |                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Verzender         | Gezelle, Guido                                                                                                                                                                                                                      |
| Ontvanger         | [Bols, Jan]                                                                                                                                                                                                                         |
| Verzendingsdatum  | 11/03/1897                                                                                                                                                                                                                          |
| Verzendingsplaats | Kortrijk (Kortrijk)                                                                                                                                                                                                                 |
| Annotatie         | Adressaat gereconstrueerd op basis van publicatie; originele brief is aanwezig in de collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis (AMVC) nr. G 3633/B (inschrijvingsnummer: 71687/2); Afbeelding: Collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis. |
| Annotatie         | Adressaat gereconstrueerd op basis van publicatie; originele brief is aanwezig in de collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis (AMVC) nr. G 3633/B (inschrijvingsnummer: 71687/2); Afbeelding: Collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis. |
| Gepubliceerd in   | De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden van de Dietsche Biehalles en Biekorf. Deel 2: Brieven / door P. Deboever. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1984-1985), p.418                        |

## Documentbeschrijving

### Fysieke bijzonderheden

|        |                                                                                         |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| Drager | enkel vel, 210x135<br>wit, rechthoekig geruit<br>papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt |
| Staat  | volledig                                                                                |

### Bewaargegevens

|                   |                      |
|-------------------|----------------------|
| Land              | België               |
| Plaats            | Brugge               |
| Bewaarplaats      | Guido Gezellearchief |
| ID Gezellearchief | 12832, 17 (8)        |

Bibliotheekrecord

<https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle/25326>

## Inhoud

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Incipit      | Siffer heeft die kwa gewente van, on-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Samenvatting | Alfons Siffer stuurt boeken op in de hoop dat mensen ze dan kopen; vermelding van August Cuppens en de vertaling: "Geschiedenis der Heilige Elisabeth van Ungarn"; over de betekenis van "colijksteentjes of hemelsteentjes of geluksteentjes" (zie Loquela (1894) nr. 5, p.36 en nr.6, p.43); verwijzing naar werken van Jacob Grimm en Karl Simrock |
| Tekstsoort   | brief                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Talen        | Nederlands                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

## Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische geleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

## Colofon

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Titel                     | 11/03/1897, Kortrijk, Guido Gezelle aan [Jan Bols]                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Editeur                   | Jan Geens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Wetenschappelijke leiding | Els Depuydt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Partners                  | <a href="#">Openbare Bibliotheek Brugge</a> (Guido Gezellearchief); <a href="#">Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie</a> (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); <a href="#">Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN)</a> (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap |

---

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uitgever           | Guido Gezellearchief, KANTL/CTB                                                                                                                                                                                                                                  |
| Plaats van uitgave | Brugge, Gent                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Publicatiedatum    | 2023                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Beschikbaarheid    | Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een <a href="#">Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel</a> licentie.                                                                                                                                      |
| Disclaimer         | De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan <a href="mailto:els.depuydt@brugge.be">els.depuydt@brugge.be</a> . |
| Citeren            | Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]      |

---